

COPY

{ scriptorij }

KLANT	KWIMBA	DATUM	23/07/2011
OPDRACHT	Woord 3x	REF.	BVL

DEEL I

Wie de school van Toen ooit al eens bezocht heeft, komt onder andere te weten dat er vroeger drie schooltypes waren: gratis scholen, betaalscholen en volwassenenscholen. Vandaag is het gelukkig veel eenvoudiger: spontaan komt bij me op ... KSO, ASO, BSO, TSO, Katholiek, Stedelijk onderwijs, provincie, Freinet, Dalton, Steiner, Montessori, gemengde scholen, hoger onderwijs, gettoscholen, inloopklasje, a-stroom, b-stroom, uitstroom ... en verder nog... bachelor, master, banaba, banama, manama, *panama*, *kanama*, *makama* en Kwimba. Laten we het vandaag even over die laatste stroom hebben. **De Stroom van Kwimba. En meer bepaald de Stemmen in de Stroom.**

Pientere geesten in de les Nederlands slaan ondertussen het woordenboek Ghanees-Nederlands open en delen de klas mede dat Kwimba staat voor *Zingen*. De geschiedenis van Kwimba is nog te jong om al opgenomen te worden in het collectieve geheugen van de School van Toen. Toch doorstaan bepaalde wijsheden meer dan ooit de tand des tijds. [wijzen naar iemand in de zaal]

Mag ik u bijvoorbeeld vragen welk vak u vroeger op school graag deed?

[Antwoord]

U hoeft me niet te zeggen waarom u het graag deed. Ik zal het u zelf zeggen. 'Veel, zo niet alles, zal te maken hebben gehad met de persoon die u het vak heeft overgebracht.' Zielloze types brengen zoutloze verhalen, enthousiaste lesgevers creëren empathie en passie. Zo was het in de School van Toen, zo is het in de School van Vandaag en zo zal het ook zijn in de School van de Toekomst.

Voor u staan [19] enthousiaste wereldburgers die u een hartverwarmend verhaal willen brengen over rechtvaardigheid en solidariteit. Tijdens dit college staat op het programma: de beginselen van het vak '*Algemene rechtsprincipes en geografische vormgeving*'. Geniet van de Stemmen in de Stroom. Geen slideshow of multimediale didactische ondersteuning, maar enkel een veelzijdig pallet aan opgepoetste stembanden. En een dirigent die het klappen van de zweep meester is.

DEEL II

Een klas is als je schoonfamilie. "Die kies je niet, daar moet je mee leren leven."

Zo was het op school niet anders. Gedurende een jaar werd je gedropt in een klas die met wat ongeluk even zoutloos of geluk even bruisend kan zijn als de stroom zelf. En in elke klas zat er altijd wel eentje die overdreven zijn best deed, zo iemand die de tas van de meester draagt of – erger nog – anderen aanmaant om stil te zijn zodat de les ongestoord kan plaatsvinden. Optredend als een vleesgeworden vermanend vingertje van de onderwijzer. Wij noemden zo iemand 'ne *slijmbal*' of *ne gattenlekker*, ...

Maar even goed had je in een klas enkele kritische kornuiten, van die gasten die bij elke zin van de meester de wenkbrauwen optrokken en hardop in vraag stelden of hij het wel bij het rechte eind had. Heel leuk voor de klas want nooit werd de geziene leerstof bereikt en steeds animo in de keet. Maar een gesel voor diegene die vooraan stond want de kwaliteit van zijn reactie stond recht evenredig op zijn lesvoorbereiding. Maar goed, liever een kritische kornuit dan een buikspreker van de leraar.

Wat heeft dit in godsnaam te maken met de '*Algemene rechtsprincipes en geografische vormgeving*', hoor ik u denken. En terecht trouwens.

Wel, ... alles.

De ziel van het repertorium van Kwimba gaat immers terug op die kritische kornuiten die het beter wisten dan de regerende klas(se). Mensen die op de barricade stonden om **veranderingen** te eisen, **rechtvaardigheid** na te streven, **inspraak** te laten verankeren in de grondwet en **solidariteit** als een fundamenteel recht hoog in het vaandel te voeren.

In het begin stonden zij vaak alleen roepend in de woestijn - niet veel later schaarden ze een hele bevolking achter zich. Mensen die uitgroeien tot helden, helden die leiders worden, en leiders die verandering durven te brengen. Een onderstroom die bovenstroom wordt en uitmondt in Stemmen in de Stroom. Protestliederen zijn hiervan een mooi voorbeeld. **Ang bayan kong** is een populair Filippijns vaderlandslievend lied. Een rasecht protestlied geschreven tijdens de Amerikaanse bezetting van de Filippijnen in de eerste helft van de twintigste eeuw.

Als u straks dit lied hoort, moet u misschien maar even terugdenken aan die kritische kornuit in je klas. Nelson, Theresa, Martin of Mahatma. In dit lied was het José Corazón de Jesús en Constancio de Guzman. Constant en José met andere woorden. Bizar genoeg heeft het vak 'protesteren' nog steeds geen plaatsje in het hedendaagse leerplan. Maar misschien is dat net een voorwaarde om te slagen. Protesteer maar!

DEEL III

"Schreien, schoon de zomerbries

Door de blaren ritselt

Want de duitse bief is stuk

En de weense schnitzelt."

Dat stukje gedicht hoort u straks ook in "Het is tijd om heen te gaan". De tekst is van de hand van Daan Zonderland maar op muziek gezet door Jos Wuytack. En die laatste naam doet bij sommigen misschien wel een belletje rinkelen. Jos Wuytack is immers geboren in Gent in 1935, studeerde aan het Lemmensinstituut, gaf er ook les en werd professor Muziekpedagogie aan de Universiteit van Leuven. Wuytack kreeg internationale erkenning door zijn actieve en creatieve benadering om muziek over te brengen. Zijn visie was sterk gebaseerd op de principes van Carl Orff.

In het begin vertelde ik jullie dat Kwimba jullie wou inleiden in de beginselen van het vak '*Algemene rechtsprincipes en geografische vormgeving*'. Stemmen in de Stroom bracht een muzikale boodschap over rechtvaardigheid, gelijkheid en solidariteit vanuit alle windstromen: Zuid-Amerika, Zuid-Europa, Nicaragua, Ierland, Filipijnen, Israël, Amsterdam, ... Scandinavië, Noorwegen, Oslo [...]

Het is nog niet gedaan, maar het eindrapport mag u zelf geven. Hier geen punten, enkel de herinnering als maatstaf voor de evaluatie. Maar dat is iets wat u pas vele jaren later kan beoordelen. Nu al afspraak dus op een volgend concert te vinden op kwimba.be.

En heel misschien, als de School van Toen een nieuwe inventaris maakt van didactische leermethodes, heel misschien staat in een voetnoot '*Stemmen in de Stroom*' met als vermelding: "Als de leraar de wanhoop nabij is, hij het tegen de kritische kornuit niet kan halen en hij ook bij de buikspreker alle krediet verloren heeft, dan kan hij nog steeds proberen om zijn leerstof 'al zingend' over te brengen."

Wat ons betreft, jullie waren alvast een '*geslaagd*' publiek. Een knipoog van de dirigent, een bank vooruit en graag op het jubileumfeest 15 jaar Kwimba in mei 2012.